

VITALITAT

M. Rigola
1912

Revista Olotina Literaria, científica y administrativa

SETMANARI DEFENSOR DELS INTERESSOS DE LA COMARCA QUE NO ESTÁ ADHERIT NI AFILIAT A CAP PARTIT POLITIC

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
Imprempta de Pere Aubert. Sant Bernat, n.º 2

Els pagos son a la bestreta.
Dels treballs publicats ne responen sos autors.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Any, 5 ptes.—Nombre solt, 10 céntims.

DE LES OBRES QUE'S REBIN SE'N DONARÁ COMPTE Y DE LES QUE SE'N ENS ENVIIN DOS EXEMPLARS SE'N FARÁ A CRÍTICA

ENGRUNES

Sempre que hem parlat dels grans problemes de millorament que s'han de plantejar y resoldrer necessariament desde una pila de temps, ho hem hagut de fer en termes generals que tinguessin sentit d'orientació, sense descendir al detall de la cosa, perque aquest es el fi del periodista; crear opinió sobre els assumptes que interessen a tothom, y tot lo més avensar un criteri sobre cada una d'aquelles gestions pero de manera que dongui marge al estudi ben imparcial y encara més a les iniciatives y plans acabats que puguin sortir per la seva solució.

Més no tothom enten aixís la manera de fer, y per aixó se'ns ha dit moltes vegades que el nostre sistema era molt cómodo, que resultavem negatius, perque solsament senyalavem les qüestions y ens en aprofitavem per criticar a determinats elements.

Molt cert es que casi be sempre que hem parlat d'aquells problemes, hem hagut de criticar, més encara, de censurar a n'aquells elements, pero aixó no ho fem per sistema sino per obligació y com a medi d'estimular a que fassin les coses els qui les deuen fer, perque també podríam dir nosaltres que es un sistema extra-cómodo el monopolisar els llocs de la direcció y govern, sense pendrers altre molestia que assentarshi ben repapats y sense preocuparse de la feina a fer, o entretenintse en buscar tres peus al gat y futesiques tot deixantne anar prou sovint un de propi a la galleda com se sol dir.

Diguin lo que vulguin, es imprescindible de criticar la gestió dels que son a dalt, sempre y quan la cosa s'ho valguy y ells s'ho mereixin.

Per exemple podríam repetir el que s'ha parlat moltes vegades d'higiene y sempre s'han sentit molestats certs elements y per aixó han seguit no fent res com avans.

Podríam tornar a demanar les ordenances municipals y també s'enfadarian.

Podríam demanar al nostre Ajuntament, com está la qüestió de l'horta del Hospici y lo de beneficencia y mendicitat, com podríam demanar el perqué no s'empedra el carrer de Sant Tomás a quins vehins tenim entés se'ls va exigir a correu una cantitat pera contribuir a dita millora.

Tot aixó y altres coses de més bulto, podríem remenar y criticar y censurar perque totes elles han tingut estat de tramitació o propaganda, més es segur que quan fossim a n'el perque no s'han fet, hi trovaríem una causa quina fórmula expressada clarament, els faria enfadar una vegada més, doncs seria per poques ganes de ferho, o sia parlant en plata, perque a casa la Ciutat y encontorns hi domina la senyora *obstrucció*, que es una mena de virtut negativa y facil per lluirse els que no serveixen més que per destorbar les iniciatives d'altri.

Que ns perdonin doncs per aquesta vegada els certs elements, perque en altres ocasions encara hi haurém de tornar a censurarlos.

Y.

Tribuna lliure

ORIENTACIONS QU'HAURIEM DE PENDER ELS OBRERS.

Restava no fa gaires dies entretingut en els afers de casa, quan de sopte vaig pujar a fruit de les belleses de la Natura desde el terrat que hi ha en la meva llar...

Com que'l meu carácter no es pas d'indiferencia a les moltes coses que's desentrotllan en nostra ciutat, lo primer que acudí a ma pensa, fou escriure quatre ratlles pera poguer parlar de la reorganissació de la classe obrera, que en els moments actuals es troba completament disseminada y siguent un organisme verament important, la seva esfera d'acció, casi no's veu en lloc.

No han pas faltat persones d'aquelles que per les seves conveniencias, tant se desvetllan per la classe obrera, que s'han cuidat de dividirnos, establint aquelles diferencies de blancs y negres, que no tenen raó d'esser en pobles, aont tot hauría d'esser germanor pera defensar com cal els nostres drets y interessos.

Aném al grá. ¿Qu'hauríem de fer pera portar a la práctica una bona reorganissació en la nostra classe?

En primer terme, constituir una sola entitat ab el

nom de Ateneo o Centre Obrer, aont sense ingerencies extranyes ens hi poguessim reunir tots els que lluitém constantment per el pá de la taula y aixó crec que seria lo que més profitós fora per nosaltres. Empendre després d'aixó, les Societats de resistencia, una campanya pera fer una Federació local ben feta y sólida, amplia per els obrers de tots els gremis, y les males herbes qu'en el camp proletari no donarán mai cap bona llevor, segarles com fan els pagesos amb la cugula.

El meu pensament es un xic radical y pots ser bastant dificil de portar a la práctica. Pro si's mira bé no ho es tant com sembla, puig fomentant aquest esperit per medi de la premsa obrera y ab conferencias locals qu'ens ensenyessin els camins que hem de seguir per la nostra verdadera emancipació, lo qu'avui es un somni un altre dia podria esser una realitat. Tot lo demés, per la classe treballadora, es passar el temps en vá esperant inutilment la nostra Redempció.

JOAQUIM OLIVERAS ROVIRA

Olot, 21—11—12

Literaries

ESCENA D'UN DRAMA

—Si que tens bona rahò... Hermosa, ben hermosa es aquesta posta... No recordo haverne vist cap de igual desde que soc aquí... Mira, mira que depressa baixa'l sol... Y'ls nuvols que'l volten s'enrogeixen com rabiosos d'haver de contemplar tanta magnificencia... Tu! fins nosaltres ens envermellim... Si't vegesses fas una cara... Quins tons més extranyos pren tot... El paisatge d'allá baix sembla que s'esborra, no trobes?... Fa una tristesa tot, veritat?...

—Es que la terra está trista per la fugida del seu enamorat... Y'l sol es la vida de la terra... Creus que quan s'estima no succeheix aixó?... Doncs, si, també passa, perque l'amor compenetra dos ánimes y'n fa una sola, no més qu'una, y per aixó quan l'una esta lluny de l'altre s'anyora y quan l'una está trista no hi ha alegría per l'altre... Y jo Lluisa, jo també m'entristeixo al véuret sempre com malhumorada, concirosa...

Callá ell, y ella no tornà resposta. Se quedaren els dos silenciosos, contemplant l'extens paisatge que devant seu se desplegava... Desde sol ixent, quedant casi darrera d'ells, un seguit de montanyetes de no

Josep Plá

PINTOR DECORADOR * * * CARRER DEL PATI NÚM. 1 * * * DEVANT LA PESCATERIA * * * PREUS ECONÓMICS * * * * * * * * * * * * *

gaire alsaria, venien a formar com una carena que s'allargava cap a mitjà. Al comensar la costa d'una d'aquestes montanyes, s'aixecava altiva y severa la grandiosa y pesada massa d'un casal, mitat casa de pagés, mitat torre de gust modern, quines parets emblanquides de poc, ressaltaven entre la verdor dels arbres y qu'empresonada per un reixat que la voltava, semblava mirar orgullosa y despreciativament a totes les demás casetes que com un pessebre están escampades desordenadament per la plana. Aquesta comensava casi al peu del casal y s'anava aixamplant fins a trobar una muralla d'espaldades montanyes qu'en el cantó de ponent li tencaven resolutament el pas. En un recó de la planura, al indret de tramontana, hi reposava la vileta com un vol d'aucells que allí reposés d'un llarc romiatje. La plana era alegre, somrienta, esmaltada tota ella de taques de diferents colors, verdes les unes, rojoses les altres, blanques de tan en tan... Unes rengleres de verns y pollangres que s'entretenien en fer un sens fi de capritxoses tortes y retortes, denotaven el curs del riu que no's veia... El sol se ponía y al recullir sa cabellera de llum per acotxarse darrera les montanyes, enviava a la plana sos raigs melangiosos omplintla de misteri. Els primers termes se veien ben clars, els rostolls y'ls blatdemoros se dibuixaven ab línies precises, després a mida que la vista anava mirant cap al lluny, venia la confusió: un polsim lluminós ho envoltava tot, omplintho d'una vagorositat ensonyadora. Y s'haguera dit que la plana s'allargava més, que's feia més y més extensa, que quedava qui sap aont la muralla de montanyes quina blavor negrosa ressaltava sobre'l cel esblaimat.

Abstret ab la contemplació d'aquella apoteosis de la llum, anegant la seva en la melangia, els dos joves s'havien quedat parats allí aont comensava la planura prop d'un alzinar que s'escorria costa amunt cap a la casa. Ella duia un vestit blanc y ses línies correctes, sa distingida silueta li donaven un aire de reina del bosc. Era alta, de testa expressiva, cabells espessos y lleugerament ondulats, ulls vius... Ell, ab un traje de camp d'un descuít elegant, s'estava dret casi al seu costat y mirava ab ulls enternits la cara d'ella embolcallada ab un vel de tristesa.

El sol aná baixant, a la fi s'amagá. Per l'arbreda els aucells xarrotejaven a son gust y sa cridoria semblava un himne de despedida al astre del dia.

—Té! Ja está, ja ha fugit del tot. Y com aumenta la tristesa de tot lo que'ns volta...

—Com la meva—digué ell.

Ella's girá envers ell y'l mirá ab mirada melangiosa. Després digué:

—Com la teva?... Tu trist?... T'hi veig y no se'l perquè.

—Goses dirho quan tu'n tens la culpa?...

Torná a mirarsel ella y com si no pogués sostenir la mirada la clavá seguidament en el paisatge.

—T'hi veig a tu y m'hi poso jo també. Y al posarme trist penso ab l'amor que per tu sento, veig que no'm vols y llavors la tristesa m'augmenta, s'apodera de tot el meu ser fins al fons de tot... ben fonda entra, ben fonda... No'm vols, no'm vols... Quan me la formulo aquesta idea sento com si passés una cosa més estranya pel meu cervell... Ja ho dissimules tu, ja fas els possibles pera que jo no acabí de comprendreho, pero es ben inútil, porque he arribat a endevinarho... L'amor ja cega pero no fins a tal punt... Jo tan que t'estimo y tu'm pagues aquest deliri ab estudiada indiferencia...

Al sentir pronunciar la paraula indiferencia, ella se'l mirá ab ulls pregatius. El jove's sentí conmogut y atret ensemps per aquella mirada y acostantse més a n'ella li agafá una ma que la noia no retirá.

—No, perdóem Lluisa si t'he fet mal ab lo que he dit pero... el cor, el cor ne te la culpa... no es indiferencia, pero tampoc es amor... No sé lo que's... una cosa que no satisfá el meu anhel, que'm martiritza horrorosament... porque jo t'he estudiat sempre, sempre. Jugava ab tú llavors de nostra infantesa y'l cor ja'm deia quelcom... Recordes com ens varem conèixer?... La primera vegada que varem enraonar fou a l'escala de la casa. Tornavem el dos del col·legi y les minyones varen aturarse preguntantse no se

que... El tinc més present aquell dia... Era un dia trist, gris... La mamá va renyar a la minyona porque havia tardat tant... Desd'aquell jorn vaig sentir per tu una estimació que no era la del amic, ni la del germá, era un altre mena d'amistat que jo llavors no sabia explicarme, pero que vaig comprendre després quant varem anar creixent y allunyantnos un del altre com per instinct... Me'n donava vergonya jo de dirho y ho amagava tement que m'ho descobriessen... sofria tan sols al pensar que tu poguesses saberho... Devegades pensava dirho, donarho a conèixer al menos, y quan ja'm semblava estar determinat a ferho. Petzar me portá al extranger deu anys que m'han semblat deu sigles... Vaig tornar desitjós de véuret porque mai había deixat de pensar ab tú, y la nit aquella en que'ns trobarem a casa la teva tia, el meu cor va bategar adelerat d'alegría... Eres tú, eres tú y encara lliure... Ens parlavem altres vegades y aquella tristesa que semblava embolcallarte, aquell suprem desmai que acompanyava a la teva persona com recort de la malaltia de que acabaves de sortir, varem comprendre més de lo que ho estava, acabarem de subjugar-me y aig contestarho tot, tot... Desde aquell instant prou que ho sabs lo que ha passat... no he fet més que cumplir els teus desitjos, com lligat ab groixudes cadenes a una dona que no m'estima, que no'm vol y de la que no se apartarme...

(Continuará)

Sportives

Foot-Ball

Diumenge passat, al camp d'«Olot Deportivo» tingué lloc l'anunciat partit entre'ls primers teams de aquesta Societat y del «Strong F. C.» de Girona davant del nombrós públic, atret per l'interès de la lluita.

S'anneren els jugadors, actuant de referée el Suptent del team gironí, comensant ab tals entusiasmes per banda que feu que resultés el partit bon xic dur, doncs sovintejaren les cargues durant tot ell.

A poc de comensat, una admirada centrada de l'Allack doná lloc a que l'Hostench marqués pera «Olot Deportivo» el primer goal de la tarde que fou seguit al poc rato per un segón, entrat per un potent School de l'Allack.

S'animen els gironins logrant per la seva part forsar per dugues vegades la porta contraria, acabant la primera part ab un empat de dos goals.

Durant la segona part, lográ l'Allack un tercer goal y, un altre pera ells els gironins, acabantse el partit ab un empat de tres tantos, que deu esser desfet en un altre match que tindrà lloc en la ciutat de Girona, de avui en vuit dies.

Notarem durant el partit un lleuger domini dels olotins ben contrarrestat per la colocació del porter y la seguretat del defensa esquerra y mitg-centre gironins, que sens dubte son lo mellor del team.

En quant al d'«Olot Deportivo» fluïejaren el porter (que no tenia el Santo de cara), mitg-esquerra y els extrems; complint els altres com a bons.

¿Del referée?... Val més que no'n parlem!

Avui, a les 3 de la tarde, hi haurá un partit de Foot-Ball entre'ls equips Blanc y Blau, quins teams serán formats de la manera següent:

Team Blanc

Girona

Sacrest Rubió
Mulet Homs Plana (J. M.)
Nicolau Martí Casas
Puig Ras

Team Blau

Viñas

Roca Seguí
Rigola Planagumá Torrentá
Barnadas Hostench
Visa Allack Plana

DEVANTER

De cala Ciutat

Sessió ordinària del 21 de Novembre de 1912

Se celebra la correspondent de la setmana, de se- le segona convocatoria, assistinthi els regidors senyors Agustí, Roura, Aubert, Bolós, Badia, y Tresserras, baix la presidència del senyor alcalde don Joan Meroles.

Seguidament s'acordá imposar sobre la contribució industrial y de carruatges de luxe, pera'l próxim any de 1913 el mateix impost del present any.

D'una comunicació de la Presidència se doná compte sobre les condicions presentades per la casa Saderra, Part y C.^a, pera la venta de terrenys pera l'amplada de la carretera que's construeix desde «Vista Alegre» hasta trovar la de Sant Joan de las Abadesas a Santa Coloma de Farnes.

Després de breu parlament sobre'l particular, dels regidors senyors Agustí, Aubert, y Tresserras s'acordá no admetre it s condicions confiant facultats a la Comissió de Foment pera gestionar negociacions ab dita casa.

S'aproba un informe de la Comissió de Foment respecte al facultatiu que firma els plans d'una casa que's construeix en el carrer de Mirador.

Un altre informe de la mateixa Comissió se llegí emés en la sollicitat del Sr. Coromina interessant també l'aprobació d'un plano d'una casa que posseix al carrer del Pardal.

El Sr. Aubert primerament y el Sr. Tresserras després, feren alguna objecció, interessantse quedés sobre la taula y de no trovarhi cap inconvenient el senyor Roura, president de dita Comissió, s'acordá de conformitat.

S'aproba també altre informe de la de Foment en la sollicitat de l'Empresa del Teatre sobre reconstrucció dels retretes.

També s'aproba altre informe sobre la construcció de Pons Mores en el Teatre.

En altre informe s'aproba la proposició del senyor Puigdemont referent al rellotje de l'Església de Sant Esteve, nombrant el Sr. Corriols com a facultatiu pera ilustrar a la Comissió encarregada pel estudi de millorarla y'l concejal Sr. Puigdemont pera presidirla.

D'un altre informe de la Comissió de Consums se doná compte emés en la sollicitat del senyor Puigvert, pera la entrada de carns magres de tocino.

L'Ajuntament va aprobarho.

Altre informe de la mateixa Comissió, s'aproba en mèrits de lo sollicitat per D. Pere Codercó respecte a l'entrada de carns de bou pera la fabricació de xorisos.

Se llegí una proposició de la Comissió encarregada del projecte d'aigues de Sant Roc pera recompondre els empedrats y adoquinats, ab motiu de les obertures de recs en els carrers de la localitat.

Després de breu parlament dels senyors Roura y Agustí la Comissió ho aprobá.

D'una sollicitat del Sr. Ros se llegí en la qual demana se li extengui copia certificada de certs informes y acort respectiu recaigut en un altre sollicitat suscrita per varis llaners d'aquesta ciutat.

Apoia dita sollicitat el concejal Sr. Roura, creient de justícia lo demauat pel referit sollicitant hasta que en definitiva s'acordá fer gestions pera arreglar l'assumpte, facultant a dit senyor Roura pera efectuarles extra oficials.

D'un escrit del Sr. Rius se llegí també, proposant l'enderrocament de la casilla de Consums que's construeix al extrém del carrer de Barcelona.

No haventhi el firmant de dita proposició, se acordá deixarla sobre la taula y continuarla conforme prevé el Reglament de sessions.

Continuament s'aproba un informe de la Comissió de Governació en la sollicitat de Francesc Nogué facultantlo pera que en lloc de carretons de má se serveixi d'nu carro y animal pera la llimpiesa pública.

Aixís mateix s'aproba altre proposició de dita

Jerez y Coñacs
REAL TESORO

Representante en Olot:

CERVEZA
VIENA = PILSEN = MUNICH
SOCIEDAD ANÓNIMA DAMM

Emilio Casals y Planas

GRAN LICOR
Estomacal Bonet

J. NICOLAU Y C.^A

PINTORS — DECORATORS

Se pinten y empaperen habitacions, retols, fatxadades y tot lo referent al ram de pintura
Preus molt econòmics

OLOT.—San Bernat, 2, baixos.—OLOT

Piu Orr:

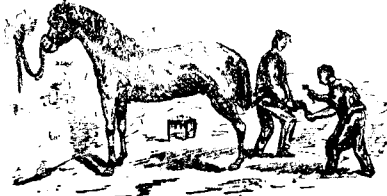
Grans assortits de genres d'hivern

Llaunes, desde DOS RALS cana

Bufandes

de UN a QUARANTA rals

Abrics y tota mena d'articles

CLINICA VETERINARIA DE ANTON TORRENT Y FILL

Tractament de tota classe d'enfermetats y operacions relatives al bestiar per lo qual compta ab abundant instrumental modern.

Olot, Plassa del Carme (casa Plantaleon)

DOMICILI PARTICULAR Carrer de la Proa 9, pis. 2.º

ELECTROLOGIA Y RADIOLOGIA MEDICAS

carrer dels Dolors n.º 1 chanfrá al de S. Rafel. — OLOT.

DIAGNOSTICS Y TRACTAMENTS

Malalties nervioses : Reumatismes crònics : Fractures : Luxacions : Aneurismes : Artritis : Calcòls lupus : Carcinomes : Hipertrofia (pel moixí abundant) : Cloroanemias : Malalties dels pulmons etc., etc.

Primera instalació IDEAL de la provincia de Girona per fotografia visceral instantània e infinitat de dispositius especials

LA MODERNA de Francisco Bartrolí

Carme, 16. — OLOT

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE MONTAT AB TOTS ELS AVENSOS MODERNS

Aquest establiment, el més complet d'aquesta ciutat, ha sigut objecte de grans y importants reformes, les que'l posen al davant dels primers que de sa classe existeixen en tota la provincia.

ESPECIALITAT EN L'ARREGLO DEL CABELL Y LA BARBA

HIGIENE ANTISSEPSIA SERVEI A DOMICILI

FABRICA DE MOSAICOS HIDRAULICOS

y piedra artificial á precios desde 2.75 ptas. á 5 ptas. metro cuadrado.

de

JULIAN JIMENO

Calle FLUVIA, 11 OLOT.

Solidez y firmeza absoluta en los materiales y en sus colores y barnices.

Esta casa se encarga de la fabricación de artículos especiales, según diseño, á gusto del comprador y garantiza sus productos por el espacio de cuatro años.

Gran economía respecto á los precios de fábrica en Barcelona.

LO POSITIVO

GRAN ESTABLIMENT DE SASTRERIA — DE —

JOAN BELLAPART

9, carrer de S. Esteve 9,

Extens assortit de robes per la temporada.
Trajos desde 20 pessetes per amunt

MODA PARISIEN

ECONOMIA, GUST, PERFECCIO

COMPANYIA IMPERIAL REYAL PRIVILEGIADA "RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTA,"

Fundada en 1838, en Trieste (Austria)

Inscrita segons R. O. de 21 de Novembre de 1910, pera la gestió del ram de Segurs Vida. en el Registre creat en Espanya per la Lley de 14 de Maig de 1908.

Capital social completament desembolsat.
Frances 10.500.000

Pólises-vida en vigor al final de l'any 1911
per Frances 528.414,227

Capitals pagats Segurs-vida durant el mateix any per Frances 10.325,940

Primes vida. » 21.315,844

Total de reserves al final del any 1911
Frances 170,738,882

Els fondos de la secció-vida están colocats en valors de primera garantia. excluint tota mena de valors industrials.—Dipòsit en el Banc d'Espanya —Condicións de pólisses lliberrimes —Combinacions de segurs molt ventajoses.—Primes moderades.

Direcció General pera Espanya: Rambla Catalunya, 1—BARCELONA

Representant en OLOT: Josep Ferrán, Bonayre, I.

Fosfo-Glicokola DOMENECH

FEERRUGINOSO

RECITINADO

MUESTRAS GRATIS

BARCELONA

Los Sres. médicos recetan con preferencia á todo otro reconstituyente el **FOSFOGLICO-KOLA DOMENECH** por los resultados positivos obtenidos en la Neura tenia, inapetencia, Debilidad, Convalecencia y demás enfermedades por denutrición orgánica.

Representante en OLOT:
JUAN CARDELÚS É HIJOS
E. ncia, y guerra y familia
Muestras gratis